

Sygn. akt III PZ 4/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa D. K.
przeciwko Straży Miejskiej w Z.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 sierpnia 2015 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Z.
z dnia 27 marca 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Z.
postanowieniem z dnia 27 marca 2015 r. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną
przez powódkę D. K. od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 24 września 2014 r.

W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wyrokiem z
dnia 24 września 2014 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki D. K. od wyroku
Sądu Rejonowego z dnia 28 kwietnia 2014 r., a pełnomocnik powódki wniósł skargę
kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego, skarga kasacyjna nie spełnia jednak wymagań
określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., gdyż brak w niej przytoczenia podstaw

kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz uzasadnienia wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania. Szczegółowa analiza skargi prowadzi bowiem do wniosku, że nie spełnia ona konstrukcyjnych wymagań określonych w powołanym przepisie, a jej treść jest w istocie powtórzeniem zarzutów apelacji z dnia 26 maja 2014 r., w zakresie której sprawę rozpoznawał Sąd Okręgowy w dniu 24 września 2014 r. W ocenie Sądu drugiej instancji, tak sformułowane podstawy skargi kasacyjnej jako tożsame z zarzutami apelacji w istocie prowadzą do wniosku, że strona dąży jedynie do odmiennej oceny stanu faktycznego sprawy i oceny przeprowadzonych dowodów.

Sąd Okręgowy zauważył też, że sam wniosek i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania - chociaż wyodrębnione i wskazujące na istnienie zagadnienia prawnego - odnoszą się także do oceny dowodów i faktów ujawnionych w toku postępowania prowadzonego przed Sądem pierwszej instancji i w wyniku rozpoznania apelacji. Wymienione braki skargi kasacyjnej powódki stanowią zatem podstawę do jej odrzucenia na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Powódka D. K. wniosła do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 27 marca 2015 r., zaskarżając to postanowienie w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania (art. 398⁴ § 1 k.p.c.) mające wpływ na treść postanowienia przez błędne przyjęcie, że skarga kasacyjna z dnia 12 grudnia 2014 r. nie zawiera elementów (przesłanek) wskazanych w tym przepisie. Powołując się na tak sformułowany zarzut wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia „w całości”.

Zdaniem żalącej się, skarga kasacyjna z dnia 12 grudnia 2014 r. zawiera wszystkie elementy konstrukcyjne wymienione, zarówno w art. 398⁴ § 1 k.p.c., jak i w § 2 tego artykułu. Okoliczność, iż zarzuty apelacji i skargi powtarzają się, w żadnym razie nie oznacza zaś, że zarzuty te (czyli podstawy skargi) nie zostały wskazane. Po prostu, według strony powodowej, Sądy obu instancji dokonały tego samego naruszenia prawa. Stanowisko Sądu drugiej instancji, że skoro Sąd ten nie podzielił zarzutów apelacji, to nie można już ich podnieść w skardze kasacyjnej, jest z kolei oczywiście błędne i w istocie stanowi pozbawienie strony prawa do skargi kasacyjnej i stawianie się przez Sąd drugiej instancji w roli Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ jest w pełni uzasadnione.

Sąd Okręgowy, odrzucając skargę kasacyjną żalącą się, nie wziął w ogóle pod uwagę, że zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. może to uczynić wówczas, gdy skarga kasacyjna została wniesiona po upływie terminu, jest niedopuszczalna w myśl art. 398² k.p.c. lub nie spełnia określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. wymagań formalnych (konstrukcyjnych), to jest gdy brak w niej oznaczenia zaskarżonego orzeczenia i zakresu jego zaskarżenia, przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia bądź wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Są to tzw. nieusuwalne wady skargi kasacyjnej. Ponadto, Sąd drugiej instancji jest upoważniony do badania, czy skarga, zgodnie z wymogami art. 398⁴ § 2 i 3 k.p.c., zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania i uzasadnienie tego wniosku oraz czyni zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe zawiera oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia; wreszcie czy jest opłacona. Z uwagi na możliwość usunięcia tych wad (są to tzw. wady usuwalne), w przypadku ich stwierdzenia, na podstawie art. 398⁶ § 1 k.p.c. (w przypadku nieopłacenia skargi na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.), sąd wzywa skarżącego do usunięcia zauważonych braków. Dopiero nieusunięcie ich w terminie upoważnia sąd drugiej instancji do odrzucenia skargi kasacyjnej na podstawie art. art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Sąd drugiej instancji nie może natomiast oceniać, czy przytoczone przez skarżącego podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, a także uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej jest wystarczające do przyjęcia tej skargi do rozpoznania, ponieważ rozstrzygnięcie tej kwestii należy do wyłącznej kompetencji Sądu Najwyższego (por. pośród wielu postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 października 2005 r., I PZ 32/05, OSNP 2006 nr 17-18, poz. 272; z dnia 8 listopada 2006 r., I UZ 23/06, LEX nr 950642; z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 102/11, LEX nr 1294323; z dnia 25 stycznia 2007 r., I PZ 29/06, LEX nr 1058759; z dnia 9 maja 2003 r., V CZ 47/03, oraz z dnia 14 stycznia 2015 r. I CZ 113/14, LEX nr 1622299).

Z dorobku orzeczniczego Sądu Najwyższego dotyczącego skargi kasacyjnej wynika zatem, że przedstawienie wyraźnie wyodrębnionych podstaw kasacyjnych i

ich uzasadnienia oraz wniosku mającego przemawiać za przyjęciem skargi do rozpoznania i uzasadnienia tego wniosku, nawet jeżeli następnie zostaną one ocenione przez Sąd Najwyższy jako niewystarczające do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, spełnia minimalne wymagania dotyczące omawianego elementu konstrukcyjnego skargi.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy stwierdził natomiast, że złożona skarga kasacyjna nie spełnia konstrukcyjnych wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. „w kontekście braku przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania”, a jej treść „jest w istocie powtórzeniem zarzutów apelacji z dnia 26 maja 2014 r. z pkt 1 i 2, w którym to zakresie sprawę rozpoznawał Sąd Okręgowy dnia 24 września 2014 r.”. Zdaniem Sądu drugiej instancji, tak sformułowane podstawy skargi kasacyjnej jako tożsame z zarzutami apelacji w istocie prowadzą do wniosku, że strona dąży jedynie do odmiennej oceny stanu faktycznego sprawy i oceny przeprowadzonych dowodów.

Odnosząc się do tego stanowiska Sąd Najwyższy stwierdza, że jest ono błędne. Skarga kasacyjna żalącego się została bowiem oparta na precyzyjnie określonych podstawach naruszenia prawa materialnego, to jest art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 45 § 1 k.p. i art. 65 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.c. Nie jest natomiast istotne, że te same zarzuty zostały sformułowane w apelacji, skoro Sąd drugiej instancji ocenił je niezgodnie z oczekiwaniami apelującego, a zdaniem autora skargi, ocena (prawna) dokonana w tym zakresie była niewłaściwa i wymagała weryfikacji w postępowaniu kasacyjnym.

Również sformułowany w skardze kasacyjnej wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oraz uzasadnienie tego wniosku stanowiły odrębne elementy pisma, wskazujące na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które zostało wyartykułowane, a zatem spełniały wymogi określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. .

Dokonana przez Sąd Okręgowy negatywna ocena wniesionej skargi kasacyjnej w istocie przypominała zatem przedsąd, zastrzeżony wszakże do kompetencji Sądu Najwyższego, a nie ocenę spełnienia wyżej wymienionych wymagań konstrukcyjnych tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. W sytuacji, gdy wniesiona skarga kasacyjna czyni zadość wymaganiom formalnym określonym

w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nie podlega ona natomiast odrzuceniu przez sąd drugiej instancji. Także kwestia, czy wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został należycie i przekonująco umotywowany, może być wyłącznie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w ramach przedsądu (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.). Słuszny okazał się zatem podniesiony w zażaleniu zarzut, że ocena merytoryczna treści wniosku i jego uzasadnienia nie należy do kompetencji sądu drugiej instancji. Skoro zaś skarga powoda zawierała wszystkie wymagane elementy, w tym przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i uzasadnienie tego wniosku, nie było podstaw do jej odrzucenia na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc